

KONKURENTSIAMET

OTSUS

24.07.2026 nr 7-10/2026-003

AS Gaasivõrk võrgulepingu tüüptingimuste kooskõlastamise kohta

AS-i Gaasivõrk poolt 24.07.2026 esitatud taotluse alusel hindas Konkurentsiamet võrgulepingu tüüptingimusi ning otsustab

kooskõlastada

AS Gaasivõrk võrgulepingu tüüptingimuste muudatused vastavalt käesoleva otsuse lisale 1.

Otsuse vaidlustamise võimalused

Käesoleva otsusega mittenõustumisel on õigus otsuse või selle osa tühistamiseks esitada 30 päeva jooksul alates käesoleva otsuse teatavaks tegemisest vaie Konkurentsiametile või kaebus Tallinna Halduskohtule.

Otsuse õiguslikud alused

Maagaasiseaduse (MGS) § 23¹ lg 3; võlaõigusseaduse (VÕS) § § 37 lg 3, § 42 lg-d 1-2

(allkirjastatud digitaalselt)

Evelin Pärn-Lee
peadirektor

Lisad:

Lisa 1. AS_Gaasivork_vorgulepingu_tuupthingimused.pdf

Lisa 2. AS_Gaasivork_metoodiline_selgitus_arvestusliku_voimsuse_maaramise_kohta.pdf

Egert Luukas
egert.luukas@konkurentsiamet.ee

1. Haldusmenetluse alustamine

MGS § 23¹ lõike 3 kohaselt võrguettevõtja kooskõlastab võrgulepingu tüüptingimused Konkurentsiametiga. Sama §-i lõige 4 täpsustab, et Konkurentsiamet ei kooskõlasta võrgulepingu tüüptingimusi, kui nende sisu ei vasta võrguteenuse hinna kooskõlastamise aluseks olnud võrguteenuse kasutaja õiguste ja kohustuste tasakaalule.

MGS § 23¹ lõike 2 järgi võib võrguettevõtja erinevate võrguteenuste osutamiseks sõlmida turuosalisega eraldi võrgulepingud.

MGS § 10¹ lõige 5 kohaselt Konkurentsiamet ei kooskõlasta tüüptingimust, kui tüüptingimus ei ole kooskõlas käesoleva seadusega või kui tüüptingimuse sisu, väljendusviis või esituslaad on ebatavaline või arusaamatu võlaõigusseaduse (VÕS) § 37 lõike 3 tähenduses või kui tüüptingimus kahjustab teist poolt ebamõistlikult võlaõigusseaduse § 42 tähenduses ja on seega tühine tüüptingimus.

VÕS § 42 lõike 1 järgi on tüüptingimus tühine, kui see lepingu olemust, sisu, sõlmimise viisi, lepingupoolte huvisid ja teisi olulisi asjaolusid arvestades kahjustab teist lepingupoolt ebamõistlikult, eelkõige siis, kui tüüptingimusega on lepingust tulenevate õiguste ja kohustuste tasakaalu teise lepingupoolle kahjuks oluliselt rikutud. Ebamõistlikku kahjustamist eeldatakse, kui tüüptingimusega kaldutakse kõrvale seaduse olulisest põhimõttest või kui tüüptingimus piirab teise lepingupoolle lepingu olemusest tulenevaid õiguseid ja kohustusi selliselt, et lepingu eesmärgi saavutamine muutub küsitavaks. Tüüptingimuse tühisust ja sellega seotud asjaolusid hinnatakse lepingu sõlmimise aja seisuga.

VÕS § 42 lõike 2 alusel ei loeta tüüptingimust ebamõistlikult kahjustavaks, kui see puudutab lepingu põhilist eset või hinna ja üleantu väärtuse suhet või kui tingimuse sisu tugineb õigusaktil, millest ei saa lepingupoolte kokkuleppel kõrvale kalduda.

Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 14 lõike 1 kohaselt esitatakse haldusmenetluse algatamiseks haldusorganile vabas vormis avaldus.

2. Menetlusosalised

AS Gaasivõrk, registrikood 12503841, postiaadress: Harju maakond, Tallinn, Kesklinna linnaosa, Liivalaia tn 9, 10118; e-post: gaasivork@gaas.ee.

Äriregistri andmetel on AS Gaasivõrk aktsiakapital 2 000 000 €. Ettevõtte aktsiate omanikuks on AS Elenger Grupp.

3. Asjaolud ja menetluse käik

22.05.2026 registreeriti Konkurentsiametis AS Gaasivõrk poolt esitatud võrgulepingu tüüptingimuste kooskõlastamise taotlus, uute tüüptingimuste kogutekst ja selgitused muudatuste põhisisu kohta.

17.06.2026 esitas Konkurentsiamet hinnangu AS Gaasivõrk võrgulepingu tüüptingimuste koostööstamise taotlusele, milles leidis, et taotletavad võrgulepingu tüüptingimused vajavad selgemat sõnastust, et tagada vastavus MGS-i ja selle rakendusdokumentidega.

19.06.2026 registreeriti Konkurentsiametis AS Gaasivõrk täiendatud võrgulepingu tüüptingimuste taotlus. Lisaks esitati ka metoodiline selgitus arvestusliku võimsuse määramise (Lisa 2) kohta.

01.07.2026 esitas Konkurentsiamet hinnangu täiendatud võrgulepingu tüüptingimuste taotlusele, milles leidis, et esitatud tüüptingimusi ja metoodilist selgitust tuleks täiendada ja parandada.

02.07.2026 registreeriti Konkurentsiametis AS Gaasivõrk poolt esitatud parandatud võrgulepingu tüüptingimuste koostööstamise taotlus ja metoodiline selgitus arvestusliku võimsuse kohta.

21.07.2026 esitas Konkurentsiamet hinnangu parandatud ja täiendatud võrgulepingu tüüptingimuste taotlusele ning metoodilisele selgitusele, milles leidis, et esitatud tüüptingimusi ja metoodilist selgitust tuleks veel täiendada ja parandada.

22.07.2026 registreeriti Konkurentsiametis AS Gaasivõrk poolt esitatud parandatud võrgulepingu tüüptingimuste koostööstamise taotlus ja metoodiline selgitus arvestusliku võimsuse kohta.

23.07.2026 soovis Konkurentsiamet muuta kliendisõbralikumaks tüüptingimuste punkt 10.10.5, mis käsitles võrgulepingu lõpetamist ettevõtja poolt klientidele, kes ei ole üle kolme aasta teenust tarbinud.

23.07.2026 esitas AS Gaasivõrk muudetud tüüptingimused, kus punkt 10.10.5 oli sellisel kujul välja jäetud.

24.07.2026 esitas AS Gaasivõrk digitaalselt allkirjastatud taotluse tüüptingimuste muutmiseks, millele oli lisatud ka metoodiline selgitus arvestusliku võimsuse määramise (Lisa 2) kohta.

Käesoleval ajal kehtivad alates Konkurentsiameti poolt 19.04.2023 otsusega nr 7-10/2023-003 koostööstatud AS Gaasivõrk võrgulepingu tüüptingimused.

Konkurentsiameti 29.05.2026 otsusega nr 7-3/2026-043 koostööstati võrguteenuse hinnad kahe komponendilistena (püsitasu või võimsustasu ja tarbimispõhine tasu). Hinnamenetluse käigus tegi Konkurentsiamet AS-ile Gaasivõrk ettepaneku täiendada võrgulepingu tüüptingimusi nii, et tarbija saaks selgelt aru, kuidas tema tarbijagrupp moodustatakse ja kuidas arvutatakse arvestuslik võimsustasu (Lisa 2: metoodiline selgitus).

AS Gaasivõrk esitas taotluse koostööstada võrgulepingu tüüptingimused, kuhu on sisse viidud vastavasisulised muudatused ja täiendused võrreldes kehtivate tüüptingimustega (vt tüüptingimuste punktid 1.1, 2.1.2, 2.1.8, 2.1.10, 2.1.20, 2.1.21, 2.1.23, 3.9, 3.10, 3.11, 3.12, 5.16, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6, 7.7, 7.8, 7.9, 7.10, 7.11, 7.12, 8.3, 8.4, 9.9, 10.10 ja 10.17).

4. Konkurentsiameti hinnang kooskõlastamiseks esitatud võrgulepingu tüüptingimuste muudatuste kohta

Viimastel aastatel on gaasi tarbimine Eestis oluliselt vähenenud. Samas tarbimiskoguste langus ei vähenda proportsionaalselt jaotusvõrgu püsikulusid: torustike ja rõhualandusjaamade hooldus, mõõtesüsteemide käitamine, varustuskindluse tagamine jms – kõik need tegevused vajavad pidevaid kulusid ja investeringuid sõltumata maagaasi jaotusvõrku läbivast gaasi kogusest.

Lisaks on viimastel aastatel üha levinumaks saanud trend, et aastane maagaasi tarbimine on vähenenud, kuid tarbimisvõimsuses olulisi muutusi pole. Tarbijalepingutest tulenevalt peab jaotusvõrk tagama, et tarbija saaks vajalikul hetkel niipalju gaasi, kui vaja (lepingulise võimsuse piires). See loob ebaõiglase olukorra, kus gaasi rohkem tarbivad kliendid kannavad proportsionaalselt üha suuremat osa taristu kuludest, samal ajal need, kelle jaoks gaasitarbimise valmisolek küll säilitatakse, aga kelle tarbimismahud on madalad, ei kannu üldse või kannavad püsikuludest väiksema osa, mis ei kata nende poolt põhjustatud kulusid nagu mõõtmine, tarbimise arvestus ja arvlemine ning mõõtepunktiga seotud võrgu kulumine.

Selle olukorra õiglasemaks muutmiseks on AS Gaasivõrk taotlenud ja Konkurentsiamet kooskõlastanud tarbijagruppide kahekomponendilised hinnad, mis koosnevad püsitasust (mõõtepunkti tasu või võimsuse tasu olenevalt tarbijagrupist) ja muutuvtasust (tarbimispõhine tasu).

Seoses kahekomponendiliste hindade kehtestamisega viis AS Gaasivõrk taotletavatesse võrgulepingu tüüptingimustesse sisse järgmised muudatused, millele Konkurentsiamet annab alljärgnevalt hinnangu:

1. Tüüptingimuste punkti 1.1 sõnastus tehti lühemaks ja selgemaks.
2. Lisati punkt 2.1.2, mis defineerib arvestusliku võimsuse. Punkti lisamisega järgnevate punktide numeratsioon muutus.
3. Lisati punkt 2.1.8, mis defineerib hinnagrupi. Punkti lisamisega järgnevate punktide numeratsioon muutus.
4. Lisati punkt 2.1.10, mis defineerib kliendi ja tema seose hinnagruppidega. Punkti lisamisega järgnevate punktide numeratsioon muutus.
5. Lisati punkt 2.1.20, mis defineerib püsitasu. Punkti lisamisega järgnevate punktide numeratsioon muutus.
6. Lisati punkt 2.1.21, mis defineerib tarbimispõhise tasu. Punkti lisamisega järgnevate punktide numeratsioon muutus.
7. Lisati punkt 2.1.23, mis defineerib võimsuspõhise tasu. Punkti lisamisega järgnevate punktide numeratsioon muutus.
8. Punktides 3.9, 3.10, 3.11 ja 3.12 täpsustakse tarbimisrežiimi mõistet ja selle rakendamist.
9. Punktist 5.16 eemaldati võrguettevõtja õigus küsida prognoosimise tasu, kui mõõtevahendi näitu ei esitatud õigeaegselt.

10. Punktis 7.1 täpsustati võrguteenuse arve kaudu tasutavad muud seadusandlusest tulenevate tasude loetelu.

11. Lisati punkt 7.2, milles selgitatakse püsitasu, võimsuspõhise tasu ja tarbimispõhise tasu mõisteid. Punkti lisamisega järgnevate punktide numeratsioon muutus.

12. Lisati punkt 7.3, milles selgitatakse püsitasu ja võimsuspõhise tasu rakendamist arvestusperioodist (kuu) lühemal ajavahemikul. Punkti lisamisega järgnevate punktide numeratsioon muutus.

13. Lisati punkt 7.4, milles selgitatakse arvestusliku võimsuse määramise alused. Täiendav info arvestusliku võimsuse kohta on leitav lisas 2 toodud „Metoodilisest selgitusest arvestusliku võimsuse määramise kohta“. Punkti lisamisega järgnevate punktide numeratsioon muutus.

15. Punktides 7.5 ja 7.6 kirjeldatakse hinnagruppe ja klientide hinnagruppidesse määramise põhimõtteid.

16. Punktides 7.7 kuni 7.11 kirjeldatakse klientide õigusi ja võimalusi taotleda hinnagrupi ümbervaatamist ja vajadusel muutmist.

17. Punktis 7.12 kirjeldatakse juhte, mis võivad kaasa tuua võimsustasu korrigeeriva arvestuse võrguettevõtja poolt.

18. Punktides 8.3 ja 8.4 sätestatakse, et tarbitud gaasi kogused esitatakse arvel kWh-des ja m³ -des. Lisatud on ümberarvutuse põhimõtted.

19. Punktis 9.9 on täpsemalt kirjeldatud kliendist tuleneva gaasivarustuse katkestamise taastamise tingimused.

20. Punkt 10.10 täpsustab võrgulepingu ülesütlelemise regulatsiooni, mis põhjustatud kliendi käitumisest.

21. Punkt 10.17 selgitab, kuidas peale võrgulepingu lõppemist on võimalik soovi korral see taastada.

Konkurentsiamet on seisukohal, et eelpool toodud taotletud tüüptingimuste muudatused on vajalikud tarbijagruppide moodustamiseks ja kahekomponendilise hinna kasutusele võtmiseks järgides võrguteenuse kasutaja õiguste ja kohustuste tasakaalu.

5. Kokkuvõte

Konkurentsiamet on üle vaadanud AS Gaasivõrk poolt 24.07.2026 kooskõlastamiseks esitatud võrgulepingu tüüptingimuste muudatusettepanekud ning on seisukohal, et muudatused arvestavad kehtivast seadusandlusest tulenevate alustega.

AS-i Gaasivõrk gaasi võrgulepingu tüüptingimused ei piira teise lepingupoole lepingu olemusest tulenevaid õigusi ja kohustusi selliselt, et oleks küsitav lepingu eesmärgi saavutamine ning need on võrguteenuse kasutaja õiguste ning kohustuste osas tasakaalus ja võimaldavad mõlemal poolel realiseerida nii seadusest, kui lepingust tulenevaid õigusi ning kohustusi.